

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан соціально-гуманітарного факультету
Оксана ГОМОТЮК
«31» 08 2023р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. проректора з науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
«31» 08 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ІНІНОТ
Святослав ПИТЕЛЬ
«31» 08 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Диференційна психологія»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність – 053 Психологія
освітньо-професійна програма – «Психологія»

кафедра психології та соціальної роботи

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год)	Практ. (год)	ІРС (год)	Тренінг, КПЗ (год)	СРС (год)	Разом (год)	Екзамен (сем.)
Денна	3	5	28	28	3	8	83	150	5
Заочна	3	5	8	4	-	-	138	150	5

31.08.2023
[Signature]

Тернопіль – ЗУНУ,

2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 Психологія, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 9 від «26» 05 2021 року).

Робочу програму склала доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук, доцент **Шаюк Ольга Ярославівна**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальної роботи, протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри психології та соціальної роботи, д.психол.н., професор

Андрій ГІРНЯК

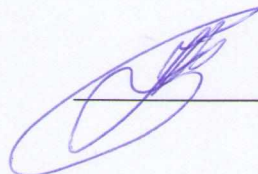
Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Психологія», протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.

Керівник групи забезпечення спеціальності д.психол.н., професор

Андрій ГІРНЯК

Гарант ОП «Психологія» д.психол.н., професор

Андрій ГІРНЯК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Диференційна психологія»

1. Опис дисципліни «Диференційна психологія»

Дисципліна «Диференційна психологія»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS - 5	Галузь знань - 05 Соціальні та поведінкові науки	Статус дисципліни – обов'язкова Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів - 4	Спеціальність -053 Психологія	Рік підготовки: Денна-3 Заочна-3 Семестр Денна-5 Заочна -5
Кількість змістових модулів - 3	Освітньо-професійна програма - «Психологія»	Лекції: Денна-28 Заочна -8 Практичні заняття: Денна -28 Заочна -4
Загальна кількість годин - 150/150	Ступінь вищої освіти - бакалавр	Самостійна робота: Денна-83 Заочна-138 Тренінг, КППЗ - 8 Індивідуальна робота Денна-3
Тижневих годин: 10,7, з них аудиторних - 5,5		Вид підсумкового контролю - екзамен

2. Мета і завдання вивчення дисципліни “ Диференційна психологія ”

2.1. Мета вивчення дисципліни

Мета дисципліни полягає у формуванні у студентів наукового світогляду та переконань, які б сприяли системному підходу в діяльності щодо аналізу індивідуально-відмінних психічних процесів, наукових знань про особливості формування та функціонування психічних процесів, станів та властивостей, з метою розуміння психологічних явищ, прогнозування розвитку психологічних процесів і станів; отримання студентами навичок діагностики проявів індивідуальних відмінностей в психіці та поведінці; закріплення практичних навичок диференціації індивідуальних відмінностей.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

- сформуванню знання студентів про специфіку, історію становлення та методи диференційної психології як окремої галузі психологічного знання;
- проаналізувати теоретичні концепції, причини та фактори, що визначають індивідуальні, групові та типологічні відмінності;
- забезпечити оволодіння студентами діагностичними методами для виявлення індивідуальних, типологічних та групових відмінностей;
- ознайомити студентів з роботами найвидатніших представників диференційної психології минулих історичних епох та теперішнього часу.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду

розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Набуття студентами компетентності з курсу можливе за актуалізації їхніх знань з дисциплін «Соціальна психологія», «Статистика», «Вікова та педагогічна психологія».

2.5. Результати навчання.

ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПРН4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПРН9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПРН11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

3. Зміст дисципліни “Диференційна психологія”

Змістовий модуль I.

Теоретичні та методологічні аспекти індивідуальної мінливості психіки

Тема 1. Предмет і методи диференційної психології

Предмет диференційної психології. Завдання диференційної психології: науково-дослідні, діагностичні, корекційні. Теоретичне та прикладне значення диференційної психології, її зв'язок з іншими науками. Роль диференційної психології в діяльності практичного психолога. Методи диференційної психології: організаційні, емпіричні, оброблюючі. Близнюків метод.

Тема 2. Загальні принципи диференційно-психологічного аналізу

Системний підхід у вивченні індивідуальних особливостей людини. Аспекти системного опису об'єкта диференційної психології: структурно-динамічний, онтологічний, хронологічний, каузальний. Принцип формального підходу в диференційній психології. Психологічний аналіз інтеріндивідуальних характеристик особистості. Психологічна характеристика інтеріндивідуальних особливостей людини. Індивідуальні, типологічні та групові відмінності людей — система базових орієнтацій як диференційно-психологічні характеристики. Ендофактори та екзофактори у детермінації відмінностей. Вимірюваність і статистичне оцінювання в диференційній психології.

Тема 3. Онтологічна характеристика розвитку психіки людини

Проблема співвідношення соціального та біологічного у диференційній психології. Видова специфіка біологічного в розвитку людини. Соціальне в розвитку психіки людини. Системний підхід у розумінні онтогенезу індивідуальної організації людини. Співвідношення понять “генотип”, “фенотип” і “норма реакції”.

Змістовий модуль II.

Психологічний аналіз диференційних координат особистості

Тема 4. Ієрархічна модель індивідуальності людини

Роль праці, спілкування та пізнання в індивідуальному розвитку особистості. Фактори, що визначають індивідуальний розвиток людини, їх характеристика. Мікрохронологічна характеристика та темпи динаміки психіки. Гетерохронія та суперечності індивідуального розвитку особистості. Макрохронологічна характеристика і тривалість життя людини. Видові зміни часової структури розвитку психіки особистості. Структура індивідуальності людини. Індивідні властивості індивідуальності. Особистісні властивості індивідуальності.

Метапараметри функціонування індивідуальності. Механізми формування та розвитку індивідуальності. Системний аналіз ієрархії індивідуальних відмінностей.

Тема 5. Диференційно-психологічна характеристика психічних процесів особистості

Специфічні особливості відчуттів людини. Диференційна характеристика сприймання. Міжіндивідні відмінності у сенсомоторній сфері. Відмінності в людській пам'яті як аспект дослідження диференційної психології. Диференційний аналіз мислительних процесів особистості. Індивідуальні відмінності в образній сфері. Своєрідність уявлення особистості як аспект вивчення диференційної психології. Диференційні особливості мовленнєвої діяльності. Індивідуальні типи та особливості уваги.

Тема 6. Диференційно-психологічні характеристики інтелекту

Своєрідність інтелекту особистості. Аналіз структури інтелекту. Види інтелекту та їх диференційний аналіз. Специфічні особливості інтелекту та їх характеристика. Індивідуальні стилі мислення. Проблеми дослідження інтелекту в диференційній психології. Індивідуальні особливості виховання та розвитку інтелекту людини.

Тема 7. Аналіз психічних властивостей особистості через призму диференційної психології

Місце темпераменту у структурі індивідуальних властивостей людини. Особливості типів вищої нервової діяльності та їх зв'язок із темпераментом. Якості темпераменту як критерії відмінностей у диференційній психології. Особливості прояву типів темпераменту у праці та навчанні. Специфіка виховання дітей з різним типом темпераменту. Проблеми вивчення характеру в диференційній психології. Диференційний аналіз структури характеру особистості. Специфіка форм прояву характеру людини. Фізіогноміка, хірологія, френологія, графологія як методи дослідження форм прояву характеру. Проблеми вивчення здібностей у диференційній психології. Аналіз форм прояву здібностей. Якісна і кількісна характеристики здібностей та їх диференційний аналіз. Особливості рівнів здібностей. Диференційний аналіз видів здібностей. Зв'язок здібностей з типологічними властивостями нервової системи.

Тема 8. Диференціальна психологія міжстатевих відмінностей

Стать у структурі індивідуальності. Теорії і концепції розвитку статевої ідентичності. Еволюційна теорія статевого диморфізму в. геодакяна. Етологія статі. Нейроандроногенетична теорія л. елліса. Міжстатеві відмінності у психологічних якостях. Особливості моральної свідомості чоловіків і жінок.

Тема 9. Стиль особистості як аспект дослідження диференційної психології

Дослідження проблем стилю у диференційній психології. Пояснювальні концепції та інтерпретація стильових параметрів. Єдина концепція стилю людини. Стильова сфера: внутрішній і зовнішній контури. Типологія стилів людини. Умови формування індивідуального стилю діяльності.

Змістовий модуль III.

Диференційні аспекти вікової та педагогічної психології

Тема 10. Індивідуальна та вікова специфіка життєвого циклу людини

Основні напрями становлення індивідуальної організації в період новонародженості. Психічна своєрідність формування особистості в ранньому дитинстві. Багатогранність і складність психологічного розвитку дошкільника. Специфіка дії загальних законів онтогенезу в динаміці психіки школяра. Віковий підхід до вивчення психіки дорослої людини. Змінення в мотиваційній і ціннісній сферах особистості дорослого віку. Індивідуальна організація людини з позиції гетерогенезу. Типи старіння людини.

Тема 11. Диференційований підхід у навчанні та вихованні

Науково-теоретичні та організаційні основи диференціації змісту освіти. Відмінність диференційованого навчання від інших групових форм навчальної роботи. Відмінності диференційованого навчання в молодших і старших класах. Диференційований підхід як засіб індивідуалізації навчання та виховання. Спільне та відмінне в поняттях "індивідуальний" і "диференційований" підходи в навчанні та вихованні. Особливості індивідуального підходу у формуванні дитячого колективу.

Тема 12. Диференційні аспекти девіантної поведінки особистості

Диференціація форм девіантної поведінки. Передумови особистісних деформацій. Деліквентність особистості як аспект дослідження диференційної психології. Диференційні характеристики центральних утворень кримінальної особистості (за А. О. Реаном). Деструктивні тенденції індивідуальності. Форми індивідуальної дезадаптації.

**4. Структура залікового кредиту з дисципліни “Диференційна психологія”
денна форма навчання**

ТЕМИ	Кількість годин					
	Лекції	Практичні	СРС	ІРС	Тренінг, КПЗ	Контрольні заходи
Змістовий модуль I. Теоретичні та методологічні аспекти індивідуальної мінливості психіки						
Тема 1. Предмет і методи диференційної психології	2	2	7	1	3	Поточне опитування, реферати, тестування
Тема 2. Загальні принципи диференційно-психологічного аналізу	2	2	7			
Тема 3. Онтологічна характеристика розвитку психіки людини	2	2	7			
Змістовий модуль II. Психологічний аналіз диференційних координат особистості						
Тема 4. Ієрархічна модель індивідуальності людини	4	4	7	1	3	Поточне опитування, реферати, тестування
Тема 5. Диференційно-психологічна характеристика психічних процесів особистості	2	2	7			
Тема 6. Диференційно-психологічні характеристики інтелекту	2	2	7			
Тема 7. Аналіз психічних властивостей особистості через призму диференційної психології	2	2	7			
Тема 8. Диференційна психологія міжстатевих відмінностей	2	2	7			
Тема 9. Стиль особистості як аспект дослідження диференційної психології	4	4	7			
Змістовий модуль III. Диференційні аспекти вікової та педагогічної психології						
Тема 10. Індивідуальна та вікова специфіка життєвого циклу людини	2	2	7	1	2	Поточне опитування, реферати,
Тема 11. Диференційований підхід у навчанні та вихованні	2	2	7			
Тема 12. Диференційні аспекти девіантної поведінки особистості	2	2	6			
Разом	28	28	83	3	8	

Структура залікового кредиту з дисципліни “Диференційна психологія ”

заочна форма навчання

ТЕМИ	Лекції	Практичні	Самостійна робота
Тема 1. Предмет і методи диференційної психології	2	2	12
Тема 2. Загальні принципи диференційно-психологічного аналізу	-	-	12
Тема 3. Онтологічна характеристика розвитку психіки людини	2	2	12
Тема 4. Ієрархічна модель індивідуальності людини	-	-	12
Тема 5. Диференційно-психологічна характеристика психічних процесів особистості	-		12
Тема 6. Диференційно-психологічні характеристики інтелекту	-	-	12
Тема 7. Аналіз психічних властивостей особистості через призму диференційної психології	2	-	12
Тема 8. Диференційна психологія міжстатевих відмінностей	-	-	12
Тема 9. Стиль особистості як аспект дослідження диференційної психології	-	-	12
Тема 10. Індивідуальна та вікова специфіка життєвого циклу людини	-	-	10
Тема 11. Диференційований підхід у навчанні та вихованні	-	-	10
Тема 12. Диференційні аспекти девіантної поведінки особистості	2	-	10
Разом	8	4	138

5. Тематика практичних занять.

Практичне заняття № 1

Тема. Предмет і методи диференційної психології

Мета. Ознайомити студентів із предметом та завданнями дисципліни

Питання для обговорення:

1. Предмет диференційної психології.
2. Завдання диференційної психології: науково-дослідні, діагностичні, корекційні.
3. Теоретичне та прикладне значення диференційної психології, її зв'язок з іншими науками.
4. Роль диференційної психології в діяльності психолога.
5. Методи диференційної психології.

Практичне заняття № 2

Тема. Загальні принципи диференційно-психологічного аналізу

Мета. Ознайомити студентів із загальними принципами диференційно-психологічного аналізу.

Питання для обговорення:

1. Системний підхід у вивченні індивідуальних особливостей людини.
2. Аспекти системного опису об'єкта диференційної психології: структурно-динамічний, онтологічний, хронологічний, каузальний.
3. Принцип формального підходу в диференційній психології.
4. Психологічний аналіз інтеріндивідуальних характеристик особистості. Психологічна

- характеристика інтеріндивідуальних особливостей людини.
5. Індивідуальні, типологічні та групові відмінності людей — система базових орієнтацій як диференційно-психологічні характеристики.
 6. Ендофактори та екзофактори у детермінації відмінностей. Вимірюваність і статистичне оцінювання в диференційній психології.

Практичне заняття № 3

Тема. Онтологічна характеристика розвитку психіки людини

Мета. Ознайомити студентів із особливостями виникнення малої групи

Питання для обговорення:

1. Проблема співвідношення соціального та біологічного у диференційній психології.
2. Видова специфіка біологічного в розвитку людини.
3. Соціальне в розвитку психіки людини.
4. Системний підхід у розумінні онтогенезу індивідуальної організації людини.
5. Співвідношення понять “генотип”, “фенотип” і “норма реакції”.

Практичне заняття № 4-5

Тема. Ієрархічна модель індивідуальності людини

Мета. Ознайомити студентів із ієрархічною моделлю індивідуальності людини

Питання для обговорення:

1. Роль праці, спілкування та пізнання в індивідуальному розвитку особистості.
2. Мікрохронологічна характеристика та темпи динаміки психіки.
3. Макрохронологічна характеристика і тривалість життя людини. Видові зміни часової структури розвитку психіки особистості.
4. Структура індивідуальності людини.

Практичне заняття № 6

Тема. Диференційно-психологічна характеристика психічних процесів особистості

Мета. Ознайомити студентів із диференційно-психологічною характеристика психічних процесів особистості

Питання для обговорення:

1. Специфічні особливості відчуттів людини.
2. Диференційна характеристика сприймання.
3. Міжіндивідуальні відмінності у сенсомоторній сфері.
4. Відмінності в людській пам'яті як аспект дослідження диференційної психології.
5. Диференційний аналіз мислительних процесів особистості.

Практичне заняття № 7

Тема. Диференційно-психологічні характеристики інтелекту

Мета. Ознайомити студентів із особливостями задатків, здібностей та інтелекту у контексті диференціальної психології

Питання для обговорення:

1. Задатки, здібності, обдарованість та інтелект у контексті диференціальної психології.
2. Загальна характеристика інтелектуальних здібностей.
3. Характеристика тестологічних підходів до інтелекту.
4. Експериментально-психологічні теорії інтелекту.
5. Основні проблеми й суперечності дослідження інтелектуальних здібностей

Практичне заняття № 8

Тема. Аналіз психічних властивостей особистості через призму диференційної психології

Мета. Ознайомити студентів із особливостями психічних властивостей особистості через призму диференційної психології.

Питання для обговорення:

1. Місце темпераменту у структурі індивідуальних властивостей людини.
2. Проблеми вивчення характеру в диференційній психології.
3. Диференційний аналіз структури характеру особистості.
4. Вивчення конституційних типів диференційною психологією.

5. Проблеми вивчення здібностей у диференційній психології.

Практичне заняття № 9

Тема. Диференціальна психологія міжстатевих відмінностей

Мета. Ознайомити студентів із особливостями міжстатевих відмінностей

Питання для обговорення:

1. Стать у структурі індивідуальності.
2. Теорії розвитку статевої ідентичності.
3. Еволюційна теорія статевого диморфізму В.А. Геодакяна.
4. Етологія статі
5. Нейроандрогенетична теорія Л. Елліса.
6. Міжстатеві відмінності в психологічних якостях.

Практичне заняття № 10-11

Тема. Стиль особистості як аспект дослідження диференційної психології

Мета. Ознайомити студентів із індивідуальними стилями особистості

Питання для обговорення:

1. Дослідження проблем стиля у диференційній психології.
2. Пояснювальні концепції та інтерпретація стильових параметрів.
3. Єдина концепція стилю людини.
4. Стильова сфера: внутрішній і зовнішній контури.
5. Типологія стилів людини.
6. Умови формування індивідуального стилю діяльності.

Практичне заняття № 12

Тема. Індивідуальна та вікова специфіка життєвого циклу людини

Мета. Ознайомити студентів із індивідуальними та віковими особливостями життєвого циклу людини

Питання для обговорення:

1. Основні напрями становлення індивідуальної організації в період новонародженості.
2. Психічна своєрідність формування особистості в ранньому дитинстві.
3. Багатогранність і складність психологічного розвитку дошкільника.
4. Специфіка дії загальних законів онтогенезу в динаміці психіки школяра.
5. Віковий підхід до вивчення психіки дорослої людини.
6. Змінення в мотиваційній і ціннісній сферах особистості дорослого віку.
7. Індивідуальна організація людини з позиції гетерогенезу.
8. Типи старіння людини.

Практичне заняття № 13

Тема. Диференційований підхід у навчанні та вихованні

Мета. Ознайомити студентів із використанням диференційованого підходу у навчанні та вихованні.

Питання для обговорення:

1. Науково-теоретичні та організаційні основи диференціації змісту освіти.
2. Відмінність диференційованого навчання від інших групових форм навчальної роботи.
3. Відмінності диференційованого навчання в молодших і старших класах.
4. Диференційований підхід як засіб індивідуалізації навчання та виховання.
5. Спільне та відмінне в поняттях “індивідуальний” і “диференційований” підходи в навчанні та вихованні.
6. Особливості індивідуального підходу у формуванні дитячого колективу.

Практичне заняття № 14

Тема. Диференційні аспекти девіантної поведінки особистості

Мета. Ознайомити студентів із диференційними аспектами девіантної поведінки особистості.

Питання для обговорення:

1. Диференціація форм девіантної поведінки.
2. Передумови особистісних деформацій.
3. Деліквентність особистості як аспект дослідження диференційної психології.

4. Диференційні характеристики центральних утворень кримінальної особистості (за А. О. Реаном).
5. Деструктивні тенденції індивідуальності. Форми індивідуальної дезадаптації.

Заочна форма навчання Практичне заняття № 1

Тема. Предмет і методи диференційної психології. Загальні принципи диференційно-психологічного аналізу

Мета. Ознайомити студентів із предметом та завданнями дисципліни, із загальними принципами диференційно-психологічного аналізу.

Питання для обговорення:

1. Предмет диференційної психології.
2. Завдання диференційної психології: науково-дослідні, діагностичні, корекційні.
3. Теоретичне та прикладне значення диференційної психології, її зв'язок з іншими науками.
4. Роль диференційної психології в діяльності психолога.
5. Методи диференційної психології.
6. Системний підхід у вивченні індивідуальних особливостей людини.
7. Аспекти системного опису об'єкта диференційної психології: структурно-динамічний, онтологічний, хронологічний, каузальний.
8. Принцип формального підходу в диференційній психології.
9. Психологічний аналіз інтеріндивідуальних характеристик особистості.
10. Психологічна характеристика інтеріндивідуальних особливостей людини.
11. Індивідуальні, типологічні та групові відмінності людей — система базових орієнтацій як диференційно-психологічні характеристики.
12. Ендофактори та екзофактори у детермінації відмінностей. Вимірюваність і статистичне оцінювання в диференційній психології.

Практичне заняття № 2

Тема. Онтологічна характеристика розвитку психіки людини

Мета. Ознайомити студентів із особливостями виникнення малої групи

Питання для обговорення:

1. Проблема співвідношення соціального та біологічного у диференційній психології.
2. Видова специфіка біологічного в розвитку людини.
3. Соціальне в розвитку психіки людини.
4. Системний підхід у розумінні онтогенезу індивідуальної організації людини.
5. Співвідношення понять “генотип”, “фенотип” і “норма реакції”.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Кожний варіант складається з теоретичного питання, розкриваючи зміст якого студенти повинні обґрунтувати знання наукових літературних джерел.

Особливу увагу слід приділити оформленню завдання, обсяг якого має бути не менше 15 сторінок друкованого тексту (limes New Roman, 14 кегель, через 1,5 інтервали, ліве поле 3 см, верхнє, праве, нижнє - 2 см). Сторінки тексту нумерують. Наприкінці роботи додається список використаної літератури, оформлений з дотриманням стандартів.

Добір літератури, статистичної інформації та інших матеріалів

Навчальну літературу з вибраного варіанта завдання студент добирає як за рекомендованим списком літератури, так і самостійно. Особливу увагу слід звернути на періодичні наукові видання. Опрацювання їх у запропонованих темах завдань вигідно вирізнятиме роботу.

Виклад зміст

Зібраний, вивчений і опрацьований матеріал за темою викладається відповідно до запропонованого плану, за яким кожний розділ починається з нової сторінки. Сторінки нумеруються у правому верхньому куті. Таблиці, схеми, рисунки повинні мати назву. На конкретні дані з першоджерел робляться посилання.

Розробити проект презентації КПІЗ.

**Перелік тем КПЗ
з дисципліни “ Диференційна психологія**

1. Диференційований підхід у навчанні.
2. Проблеми індивідуального підходу у вихованні школярів.
3. Індивідуальна та вікова специфіка життєвого циклу людини.
4. Предмет, завдання та методи диференційної психології.
5. Системний аналіз ієрархії індивідуальних відмінностей.
6. Диференційно-психологічна характеристика психічних процесів особистості.
7. Диференційний аналіз емоційно-вольової сфери особистості.
8. Самосвідомість як диференційно-психологічна характеристика особистості.
9. Аналіз психічних властивостей особистості через призму диференційної психології.
10. Стиль діяльності особистості як аспект дослідження диференційної психології.
11. Психічна та особистісна деформація у дослідженнях диференційної психології.
12. Соціально-класові відмінності та їх аналіз.
13. Тендерні відмінності як проблема дослідження диференційної психології.
14. Диференційні особливості проблеми спілкування.
15. Соціокультурний фактор індивідуальності.
16. Диференційний аналіз проблем психопатології особистості.
17. Теоретико-методологічні аспекти індивідуальної мінливості психіки.
18. Загальні принципи диференційно-психологічного аналізу явищ.
19. Хронологічні характеристики індивідуального розвитку людини.
20. Проблема співвідношення соціального та біологічного у диференційній психології.
21. Диференційно-психологічні аспекти професійного самовизначення особистості.
22. Диференційний аналіз девіантної особистості.
23. Людська природа в культурних відмінностях.
24. Вплив сімейного фактора на індивідуальні відмінності.
25. Вплив культурних установок на розвиток індивідуальності.
26. Урахування психології статевих відмінностей у трудовій діяльності.
27. Диференційований підхід як засіб індивідуалізації навчання та виховання.
28. Дослідження проблем стилю в диференційній психології. Пояснювальні концепції та інтерпретація стильових параметрів.
29. Системний підхід у вивченні індивідуальних особливостей людини.

7. Організація та проведення тренінгу

Тема: «Як знайти свій індивідуальний стиль комунікації та спілкуватись з несхожими на нас».

Завданням тренінгу: дати теоретичні знання та практичні навички для розуміння мотивів поведінки інших людей для якісного підбору, утримання та розвитку команди.

Частина тренінгу	Завдання тренінгу	Вправи
Вступна	Створити сприятливий психологічний простір. Засвоїти правила роботи групи. Налагодження зворотнього зв'язку “студент-група” і “група- студент”.	Знайомство. Правила. Розминка. Очікування. Вправи на рефлексію.
Основна	Оцінка рівня поінформованості щодо проблеми. Актуалізація проблеми та конкретних завдань для її вирішення. Надання інформації. Засвоєння знань. Формування умінь, навичок. Підведення	Інтерактивні техніки. Вправи на оцінку групових процесів, стану групи.
Заключна	Підведення підсумків щодо процесу роботи. Оцінка отриманого досвіду. Налаштування учасників на атмосферу	Вправи на рефлексію та відновлення сил учасників. Прощання.

8. Самостійна робота студентів

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни «Диференційна психологія» студенти повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Самостійна робота полягає в опрацюванні сучасної навчальної і наукової фахової літератури.

№ з/п	Пропонована тематика
1	Тема 1. Предмет і методи диференційної психології
2	Тема 2. Загальні принципи диференційно-психологічного аналізу
3	Тема 3. Онтологічна характеристика розвитку психіки людини
4	Тема 4. Ієрархічна модель індивідуальності людини
5	Тема 5. Диференційно-психологічна характеристика психічних процесів
6	Тема 6. Диференційно-психологічні характеристики інтелекту
7	Тема 7. Аналіз психічних властивостей особистості через призму диференційної психології
8	Тема 8. Диференціальна психологія міжстатевих відмінностей
9	Тема 9. Стиль особистості як аспект дослідження диференційної психології
10	Тема 10. Індивідуальна та вікова специфіка життєвого циклу людини
11	Тема 11. Диференційований підхід у навчанні та вихованні
12	Тема 12. Диференційні аспекти девіантної поведінки особистості

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни “Диференційна психологія” використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студентів:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- презентації результатів виконаних завдань і досліджень;
- оцінювання результатів модульних контрольних робіт;
- оцінювання результатів КППЗ;
- інші види індивідуальних і групових завдань;
- підсумковий екзамен.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Диференційна психологія” визначається як середньозважена величина в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20%	20%	20%	40%
1. Усне опитування під час занять (6 тем по 5 балів = 30 балів). 2. Письмова робота 70 балів	1. Усне опитування під час занять (6 тем по 5 балів = 30 балів). 2. Письмова робота 70 балів	1. Написання КППЗ, яке включає: написання реферату, оформлення роботи згідно вимог = 60 балів 2. Захист КППЗ = 30 балів 3. Оцінка за тренінг = 10 балів	1. Відповідь на 2 запитання, кожне з яких 40 балів. У підсумку 80 балів. 2. Розв'язання 10 тестів по 2 бали = 20 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-12
2	Проекційний екран	1-12
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Google Chrome, Firefox)	1-12
4	Наявність доступу до мережі Інтернет	1-12
5	Персональні комп'ютери, ноутбук.	1-12
6	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-12
7	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-12
8	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-12
9	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-12

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Агеева В.П. Інша оптика: гендерні виклики сучасності. Київ: Smoloskyr, 2019. 250 с.
2. Герц Алла Анатоліївна. Права людини, сексуальна орієнтація та гендерна рівність : навчальний посібник. Київ, 2018. 326 с
3. Зінюк О.Л. Програми гендерних студій в українських університетах. Івано-Франківськ, 2019, 788 с.
4. Лазуренко О.О. Психологія емоцій: підручник. Київ: Книга Плюс, 2018. 264 с.
5. Лебон Густав. Психологія людських спільнот: Психологія народів. Психологія мас (Психологія натовпу). Київ: Андронум, 2021, 438 с.
6. Мельник Віктор. У полоні інтерпретацій: Політична антропологія між Сходом і Заходом. Вінниця: Нова Книга, 2021
7. Резник Націоналізм як основа збереження та розвитку націй.
https://chtyvo.org.ua/authors/Reznik_Anatolii/Natsionalizm_iak_osnova_zberezhenia_ta_razvytku_natsii/
8. Спенсер Велз. Подорож людини: генетична одісея. Харків: Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2019. 224 с
9. Фрейд Зигмунд. Психологія спільнот і аналіз людського "Я". Київ: Андронум, 2021. 90 с.
10. Graff A., R. Kuper and S. D. Walters (2019). Introduction: Gender and the Rise of the Global

- Right. *Signs: Journal of Women in Culture and Society*. 44(3). 2019 P. 541-560.
11. Kim Werner, Ding Ye. *Events - Future, Trends, Perspectives: An International Approach* Stuttgart: UTB, 2020. 366 p.
 12. Lamiell James T. *Psychology's Misuse of Statistics and Persistent Dismissal of its Critics*. London: Spring. 179 p.
 13. Philip J. Corr, Gerald Matthews. *The Cambridge Handbook of Personality Psychology*. Cambridge: Cambridge University Press, 2020. 566 p.
 14. Sommer Patricia. *Differential Psychology: Understand the different personalities and read people with personality research*. Berlin: XinXii, 2022. 103 p
 15. Weiss Roberts Laura. *American Psychological Association. Publication Manual of the American Psychological Association*. Washington: American Psychological Association; Seventh Edition, 2019, 428 p.